เส้นทางปั่นจักรยาน...

ตัวเมืองตราดมีขนาดเล็ก เงียบสงบ ชาว ต่างชาติไม่น้อยแบกเป้มาพักผ่อนเงียบ ๆ ในเกสต์-เฮาส์ย่านชุมชนเก่าริมคลองบางพระ วิถีชีวิตของ ที่นี่หลากหลาย สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ก็ล้วนแล้วแต่ สะท้อนรอยอดีตออกมาอย่างชัดแจ้ง

ชาวจักรยานตั้งต้นกันที่พระบรมราชา-นุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ บริเวณหน้าศาลากลาง จังหวัดตราด ชาวเมืองตราดผูกพันกับรัชกาล

ที่ ๕ โดยในวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๓๖ (ปี ร.ศ. ๑๑๒) ได้เกิดการรบ ที่ปากแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของวิกฤติการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ หรือ กรณีพิพาทไทย-ฝรั่งเศส ร.ศ. ๑๑๒ เมื่อกองทัพฝรั่งเศสส่งเรือรบ ๒ ลำรุกล้ำ ฝ่าสันดอนปากแม่น้ำเจ้าพระยาเข้ามาที่สถานกงสุลฝรั่งเศส ถนนเจริญกรุง ผลจากการปะทะกันครั้งนี้ ฝรั่งเศสบังคับให้ไทยลงนามในสนธิสัญญาสันติภาพ ซึ่งกำหนดให้ไทยชดใช้ค่าเสียหายจากการปะทะกันดังกล่าวให้ฝรั่งเศสเป็นเงิน

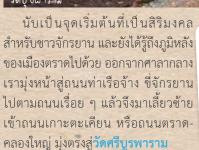

๓ ล้านฟรังก์ และยังบังคับให้สละ ดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง รวมทั้งเกาะ แก่งในแม่น้ำโขงทั้งหมด นอกจากนี้ ยังยึดเมืองจันทบุรีไว้ในอารักขานาน กว่า ๑๐ ปี (ระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๓๖-๒๔๔๗) จนกว่าไทยจะชดใช้ค่าเสีย หายจบครบ

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๔๗ ไทยได้ลงนามในสนธิสัญญากับฝรั่งเศสให้ยึดครอง เมืองตราดและหมู่เกาะต่าง ๆ ในทะเลตราดไว้แทนจันทบุรี หลังจากนั้นใน วันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๔๙ ไทยก็ยอมยกดินแดนเสียมราฐ พระตะบอง ศรีโสภณ และเกาะกง ให้ฝรั่งเศสเพื่อแลกกับเมืองตราด

กล่าวกันว่า เมื่อครั้งที่รัชกาลที่ ๕ ทรงนำ เมืองตราดกลับคืนมา ชาวเมืองตราดได้เห็นธง ช้างถูกเชิญขึ้นสู่ยอดเสาอีกครั้ง คนเฒ่าคนแก่ ต่างพากันร้องให้ด้วยความตื้นตันใจ ชาวตราดจึง ถือเอาวันที่ ๒๓ มีนาคมของทุกปี เป็นวันสำคัญ ในการน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของ รัชกาลที่ ๕ หรือวันตราดรำลึก โดยผู้ว่าราชการ จังหวัดตราดจะเป็นประธานเปิดงานบริเวณหน้า พระบรมราชานุสาวรีย์ของพระองค์ท่าน

สองล้อพาเรามาหยุดอยู่หน้าวัดศรีบูรพา ราม ซึ่งตั้งอยู่ทางฝั่งช้ายของถนน เดิมทีวัดนี้ ชื่อวัดเกาะตะเคียน คนต่างถิ่นอย่างเราไม่เคย ได้ยินชื่อมาก่อน แต่คนทางภาคตะวันออกเขา รู้จักกันดีว่าเป็นวัดของหลวงปู่บัว ถามโก หรือ พระครูสังฆกิจบูรพา ที่ทุกคนศรัทธาเลื่อมใส และมักจะเข้าไปกราบนมัสการท่าน ทั้งยังกล่าว ด้วยว่า ท่านเป็นเทพเจ้าแห่งโชคลาภภาคตะวัน ออก ซึ่งก็แน่นอน วัตถุมงคลของท่านไม่ว่าจะ กลกวัดไหนก็ดัง

สุขใกล้ ๆ แค่ไป **MS 1 0**

ม้ตราดจะได้รับการขนานนามว่า อัญมณีแห่งทะเล ตะวันออก แต่ก็ตอบโจทย์คนรักจักรยานด้วยเหมือนกัน ความที่เป็นเมืองเล็ก ๆ จนดูเหมือนใคร ๆ ก็รู้จักกันหมด การขึ่ จักรยานเที่ยวในเมืองจึงเป็นการสัมผัสตราดในอีกแง่มุมหนึ่ง ซึ่งอบอวลด้วยกลิ่นอายของความเป็นตะวันตกและตะวันออก หากความสวยงามของหาดทรายขาว น้ำทะเลใส จะทำให้ตราด ได้รับยกย่องเป็น "เมืองเกาะในฝัน" การขี่จักรยานท่องเที่ยวใน เมือง คงเป็นการสำรวจภาพจริงของชีวิตผู้คน โดยไม่ต้องล่อง เรือออกไปไหนไกล ความสุขก็อยู่ใกล้แค่เอื้อม

หลวงปู่บัวมาบุกเบิกสร้างวัดศรีบูรพารามตั้งแต่เมื่อครั้งยังเป็นป่าช้า จน ปัจจุบันวัดของท่านเจริญมาก ร่มรื่น และเป็นระเบียบ แม้ท่านจะอายุ ๘๙ ปี แล้ว แต่ยังแข็งแรงและชอบออกมาเดินตรวจดูความเรียบร้อยภายในวัดเสมอ

ออกจากวัดศรีบูรพารามเราเลี้ยวซ้ายเข้าถนนสุขุมวิท เส้นนี้เป็นถนนใหญ่

จึงต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ

ใกล้ ๆ กันคือสวนรุกขชาติ จังหวัดตราด ซึ่งเปิดให้เป็นปอด ของคนเมืองตราดมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยเป็นโครงการหนึ่งใน นโยบายของจังหวัดตราด ที่ได้ อิสรภาพครบ ๑๐๐ ปีจากฝรั่งเศส และใช้งบประมาณของผู้ว่าฯ

ชีอีโอ โดยอยู่ในความดูแลของเทศบาลเมืองตราด เป็นสวนที่โปร่งโล่ง มีสระ น้ำกว้างใหญ่ ซึ่งเห็นมีคนมาให้อาหารปลากันอย่างสนุกสนาน

จากนี้เราจะขี่จักรยานกันแบบยาว ๆ ไปจนถึงวัดบุปผาราม นั่งชม จิตรกรรมฝาผนังในอุโบสถกันอยู่นาน ก่อนจะเข้าไปชมอาคารพิพิธภัณฑ์ ซึ่ง เก็บรักษาพระพุทธรูปเก่าแก่และพระบรมสารีริกธาตุ

ตามบันทึกโบราณ คนตราดเรียกวัดนี้ว่า วัดปลายคลอง สร้างโดยหลวง เมืองเมื่อปี พ.ศ. ๒๑๙๕ ตรงกับรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง ทั้งภาพ จิตรกรรมในอุโบสถ วิหารพระพุทธ-ไสยาสน์ และมณฑป ปรากฏศิลปะแบบ จีนผสมผสานชัดเจน บ่งบอกว่า พ่อค้าชาวจีนเข้ามาตั้งรกรากที่นี่เนิ่นนานแล้ว

แดดยามสายยังไม่แรงนัก เรากดเท้าหมุนวงล้อให้เร็วขึ้นเพื่อไปยังสระ สีเสียด อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่ชาวจักรยานเมืองตราดมักไม่พลาดที่จะมาออก กำลังเบา ๆ รอบสระระยะทางราว ๑๐ กิโลเมตร บางคนบอกว่า ที่นี้ใหญ่เกือบ เท่าพื้นที่สนามบินสุวรรณภูมิเลยทีเดียว

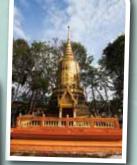
สระสีเสียดเหมาะมากสำหรับการขี่จักรยาน เพราะมีถนนเรียบ ๆ วนรอบ ขอบอ่าง มีต้นไม้นานาพรรณ อากาศก็สดชื่นรื่นเย็น ที่นี่จึงเต็มไปด้วยนักปั่น เจ้าถิ่นที่มากันทั้งกลุ่มเล็กกลุ่มใหญ่

ครบวงรอบสระสีเสียดแบบได้เหงื่อชุ่ม เราขึ่ จักรยานเนิบ ๆ มาตามถนนเทศบาล ๔ ผ่านวัด โยธานิมิตจึงแวะสักการะ พระบรมราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

นอกจากวงเวียนใหญ่ในกรุงเทพฯ แล้ว ยัง มีพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสิน มหาราชกระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะเมือง ที่ทรงยกทัพผ่านไป หนึ่งในนั้นก็คือเมืองตราด โดยหลังจากตีเมืองจันทบุรีได้เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๓๑๐ เจ้าตากได้เคลื่อนทัพต่อ มายังเมืองตราด ยึดสำเภาจีนทั้งหมดที่ทอดทุ่น อยู่ ณ ปากน้ำเมืองตราด จากนั้นกลับไปยังเมือง

จันทบุรี และให้ต่อเรือ รวบรวมผู้คนและอาวุธยุทธภัณฑ์ ก่อนจะยกกองทัพเรือ จากจันทบุรีกลับไปกอบกู้เอกราชให้กรุงศรีอยุธยา ทั้งนี้ มีประวัติว่า บริเวณวัด โยธานิมิตคือสถานที่รวบรวมไพร่พลของเจ้าตากในครั้งนั้น

จากนั้นเลี้ยวขวาเข้าถนน หลักเมือง เพื่อไปยัง**ศาลเจ้าพ่อ** หลักเมือง มองเห็นสถาปัตยกรรม แบบจีนโดดเด่นสะดุดตาอยู่ทาง ขวามือ

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

ศาลแห่งนี้เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของทั้งคนไทยและคนจีนในเมืองตราดมา เนิ่นนาน ดูแปลกไปจากศาลหลักเมืองอื่น ๆ นั่นเพราะตัวอาคารก่อสร้างใน ลักษณะเก๋งจีน กล่าวกันว่า สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชโปรดเกล้าฯ ให้ สร้างขึ้นตามความเชื่อแบบจีน เพื่อให้ปกป้องคุ้มครองเมืองตราด

ภายในศาลจะเห็นเสาต้นสูงทาง ช้าย นั่นคือเสาหลักเมือง สิ่งศักดิ์สิทธิ์ คู่บ้านคู่เมืองตราด ส่วนเสาอีกต้นหนึ่ง ทางขวา คือเสาศิวสึงค์ มีเรื่องเล่าว่า เสาศิวสึงค์เดิมอยู่ที่ตำบลห้วยแร้ง เจ้าเมืองสมัยนั้นเดินทางไปพบว่ามี ผู้คนศรัทธากราบไหว้ ด้วยเชื่อกันว่า

สามารถรักษาโรคภัยไข้เจ็บ จึงได้อัญเชิญมาไว้คู่กับเสาหลักเมือง

ไม่ใกลจากศาลเจ้าพ่อหลักเมืองเท่าไรนักขวามือมีทางเลี้ยวเข้าไปเที่ยวชมชุมชนรักษ์คลองบางพระ ย่านการค้าเก่าแก่ของเมืองตราดซึ่งได้รับรางวัลชุมชนดีเด่นด้านการท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๕๐

ชาวจักรยานมา ถึง<mark>เรสิดังต์กัมปอตต์</mark> เราจอดจักรยานยืน

ชมสถาปัตยกรรมแบบอาณานิคม ซึ่งสะท้อน ตราดในยุคปกครองโดยฝรั่งเศสช่วงปี พ.ศ. ๒๔๔๗-๒๔๘๙ โดยใช้อาคารนี้เป็นบ้านพักของ ผู้ว่าการเมืองฝรั่งเศส ด้านหน้าอาคารยังมีหอ กระจายเสียง ลักษณะเป็นเสาสูง ๕ เมตร มีกล่อง เหลี่ยมรอบทิศ ซึ่งครั้งหนึ่งทางจังหวัดใช้กระจาย

เสียงรายการที่ถ่ายทอดจากสถานีวิทยุ กปฐ. กรุงเทพฯ ให้ประชาชนได้ฟัง

ถัดเรสิดังต์กัมปอตต์ไปนิดเดียว ซ้ายมือมีทางเข้าไปยังพ<mark>ิพิธภัณฑสถาน เมืองตราด</mark> เรือนไม้ใต้ถุนสูงขนาดใหญ่แห่งนี้ รวบรวมเรื่องราวของเมืองตราด ไว้อย่างครบถ้วนน่าสนใจ

ออกมาจากพิพิธภัณฑ์ เราชะลอรถเมื่อถึงสามแยก วัดไผ่ล้อมตั้งอยู่ด้าน หน้า วัดโบราณแห่งนี้ สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ที่นี่มีสวน พุทธธรรมให้ประชาชนได้ใช้ปฏิบัติธรรม และมีเจดีย์พิพิธภัณฑ์สามท่านเจ้าคุณ เป็นเจดีย์ที่ชาวตราดร่วมกันบริจาคทุนทรัพย์ก่อสร้างขึ้นบนเกาะกลางน้ำใน สวนพุทธธรรม องค์เจดีย์เป็นรูประฆังคว่ำแปดเหลี่ยม ๒ ชั้น สูงจากพื้นดินจด ปลียอด ๒๙ เมตร ปิดทับด้วยกระเบื้องโมเสกจากประเทศอิตาลีทั้งองค์ เฉพาะ ส่วนยอดปิดโมเสกเคลือบทองคำ ภายในปลียอดบรรจุพระธาตุของพระอรหันต์ บนเพดานเจดีย์เป็นภาพวาดพุทธประวัติ ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปหยก ปางมารวิชัย และรูปจำลองท่านเจ้าคุณทั้งสาม ซึ่งเคยจำพรรษาอยู่ที่วัด และ มีบทบาทในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ได้แก่ ท่านเจ้าคุณพระวิมลเมธาจารย์ ท่านเจ้าคุณพระราชเขมากร และท่านเจ้าคุณพระบุรเขตต์คณาจารย์

อุโบสถที่สร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๖๘ ก็น่าชม ไม่น้อย ตั้งอยู่กลางสนามหญ้า มีเจดีย์ย่อมุมไม้ สิบสองศิลปะรัตนโกสินทร์ ๔ องค์รายล้อมอยู่ นับเป็นอุโบสถหลังแรกของจังหวัดตราดที่หลังคา มุงด้วยกระเบื้องเคลือบ

ต้นลั่นทมออกดอกสีขาวส่งกลิ่นหอมกรุ่น เพียงไม่กี่ชั่วโมงที่ท่องไปตามซอกมุมเมือง เรา ต่างรู้สึกถึงเรื่องราวที่หล่อหลอมผู้คนขึ้นมา ความ เสียสละ ความเด็ดเดี่ยว ความศรัทธา ทุกข์ระทม และเต็มตื้น คละเคล้าปนเปกันไประหว่างทาง

กลายเป็นความพิเศษของเมืองเมือง หนึ่ง ซึ่งไม่ได้มีแค่เกาะแก่ง ผลไม้ หาดทราย สายลม แต่มีรูปรอยของ "ชีวิต" ที่ชัดเจนเหลือเกิน

